



Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. lapkričio 14 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2022/0358(COD)

14741/22
ADD 3

TOUR 76
COMPET 895
IND 471
MI 820
CONSOM 290
TELECOM 456
DIGIT 203
DATAPROTECT 311
IA 186
CODEC 1741

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2022 m. lapkričio 7 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	SWD(2022) 349 final
Dalykas:	KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS „POVEIKIO VERTINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA“, pridedamas prie pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl duomenų, susijusių su trumpalaikės būsto nuomos paslaugomis, rinkimo ir dalijimosi jais, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1724

Delegacijoms pridedamas dokumentas SWD(2022) 349 final.

Pridedama: SWD(2022) 349 final

Briuselis, 2022 11 07
SWD(2022) 349 final

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS
POVEIKIO VERTINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA

[...]

pridedamas prie

pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento

**dėl duomenų, susijusių su trumpalaikės būsto nuomos paslaugomis, rinkimo ir
dalijimosi jais, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1724**

{COM(2022) 571 final} - {SEC(2022) 393 final} - {SWD(2022) 348 final} -
{SWD(2022) 350 final}

Santraukos lentelė
Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl duomenų, susijusių su trumpalaikės būsto nuomos paslaugomis, rinkimo ir dalijimosi jais, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1724, poveikio vertinimas
A. Būtinybė imtis veiksmų
Kokia tai problema ir kodėl ji yra ES masto?
Trumpalaikėi būsto nuomai (toliau – TBN) tenka vis svarbesnis vaidmuo turizmo sektoriuje. Ji sudaro beveik ketvirtadalį viso Europos Sąjungoje teikiamo turistų apgyvendinimo, o atsiradusios internetinės platformos šią tendenciją dar labiau sustiprino. TBN yra naudinga ir teikia galimybių svečiams, šeiminiškams ir turizmo ekosistemai, bet taip pat kelia susirūpinimą, ypač vietos bendruomenėms, kurios susiduria su pernelyg dideliais turistų srautais ir prieinamo būsto stoka. Valdžios institucijos TBN vis labiau reglamentuoja nacionaliniu, regioniniu arba vietos lygmeniu, bet, trūkstant tikslių TBN duomenų, joms sunku apibrėžti politikos atsaką ir užtikrinti taisyklių laikymąsi. Be to, visokiausio dydžio internetinės platformos vis dažniau gauna iš valdžios institucijų daugybę skirtingų prašymų dalytis TBN duomenimis ir padidinti skaidrumą (pvz., rodant tam tikrą informaciją). Tai lemia didelę naštą platformoms, todėl jos dažnai atsisako vykdyti duomenų užklausas arba pateikia tik neišsamius duomenų rinkinius. Su dalijimusi duomenimis susijusių sunkumų kyla todėl, kad: i) valdžios institucijų administruojamos registravimo sistemos yra neveiksmingos ir skiriasi (todėl valdžios institucijos negali veiksmingai gauti šeiminių tapatybės nustatymo ir sąrašų identifikavimo duomenų), ii) trūksta veiksmingų dalijimosi duomenimis tarp platformų ir valdžios institucijų teisinių sistemų, standartų ir priemonių, kurių vykdymą būtų galima užtikrinti, ir iii) trūksta tinkamos skaidrumo ir dalijimosi duomenimis valdymo teisinės sistemos. Nustatytoms problemoms labai būdingas ES aspektas. Skirtingos ir sudėtingos taisyklės ir duomenų užklausos mažina paprastai tarpvalstybiniu mastu veikiančių platformų galimybes siūlyti paslaugas bendrojoje rinkoje. Valdžios institucijos, kurioms reikia TBN duomenų, visoje ES patiria panašių su veiksmingu kokybiškų duomenų gavimu susijusių sunkumų. Todėl yra ryžtingų raginimų imtis ES veiksmų, ypač turizmo pertvarkos krypties dokumente ir miestų darbotvarkėje. Kadangi sprendimų reikia daugeliui TBN rinkos segmente veikiančių MVĮ, įskaitant platformas, šia iniciatyva įgyvendinama Europos Sąjungos MVĮ strategija.
Ką reikėtų pasiekti?
Ši iniciatyva turėtų padidinti TBN rinkos segmento skaidrumą, kuris yra būtinas siekiant skatinti subalansuotą turizmo ekosistemą. Konkrečiai šia iniciatyva siekiama mažinti internetinėms platformoms tenkančią naštą, atsirandančią dėl fragmentiškų ir sudėtingų dalijimosi duomenimis ir skaidrumo užtikrinimo reikalavimų. Ja taip pat siekiama užtikrinti valdžios institucijų galimybę turėti duomenų, kurių joms reikia norint parengti tinkamą TBN politiką ir užtikrinti jos vykdymą.
Kokia būtų papildoma ES lygmens veiksmų nauda (subsidiarumo principas)?
ES lygmens veiksmų reikia siekiant išspręsti su fragmentiškais, sudėtingais ir neveiksmingais TBN duomenų generavimo ir dalijimosi jais pastangomis susijusias problemas. Internetinėms platformoms su duomenimis susijusios ES lygmens sistemos reikia, kad jos galėtų klestėti bendrojoje rinkoje ir būti tikros, kad, atsižvelgdamos į dalijimosi duomenimis užklausas, laikosi ES teisės aktų. ES valdžios institucijoms taip pat reikia aiškos ES lygmens sistemos, kad jos galėtų gauti reikiamus duomenis (nacionaliniai sprendimai dažnai pasirodė esantys neveiksmingi). ES sistema nedarytų poveikio valdžios institucijų gebėjimui valdyti TBN savo vietovėje taip, kaip joms atrodo esant tinkama, arba jų kompetencijoms tokiose srityse kaip miestų planavimas ir sveikata.
B. Sprendimai
Kokių yra galimybių pasiekti šiuos tikslus? Ar viena iš galimybių pasirinkta kaip tinkamiausia? Jei ne, kodėl?
Be pagrindinės galimybės, pagal kurią būtų laikomasi politikos nekeitimo požiūrio, iniciatyva nustatytos trys politikos galimybės. 1 galimybė siūlomos neprivalomos duomenų generavimo ir dalijimosi duomenimis skatinimo priemonės. 2 galimybę sudaro ES teisėkūros sistema, apimanti bendrą požiūrį į duomenų generavimą ir dalijimąsi duomenimis. Pagal ją reikalaujama, kad valdžios institucijos, norėdamos gauti TBN duomenis, valdytų šeiminiškams skirtas registravimo sistemas (jose būtų suteikiamas su kiekvienu įtraukimu į sąrašą susijęs unikalus registracijos numeris). Šios registravimo sistemos gali būti valdomos nacionaliniu, regioniniu arba vietos lygmeniu, bet turi derėti su ES šablonu (jame pateikti keli su procedūromis susiję ir esminiai reikalavimai). Valdžios institucijos taip pat privalo suteikti vieną bendrą skaitmeninę prieigą, kurioje platformoms bei šeiminiškams teikiama reikiama informacija, o šeiminiškams sudaromos sąlygos tvarkyti formalumus internetu.

Iš platformų bus reikalaujama sudaryti sąlygas rodyti registracijos numerius ir su registravimo sistemas taikančiomis valdžios institucijomis (per vieną bendrą skaitmeninę prieigą) dalytis baigtiniu veiklos duomenų rinkiniu. Mažosioms ir labai mažoms riboto aktyvumo platformoms bus taikomi ne tokie griežti dalijimosi duomenimis reikalavimai. 3 galimybė apima tas pačias priemones, kaip ir 2 galimybė, bet yra platesnė ir intensyvesnė, nes pagal ją būtų reikalaujama sukurti nacionalines registravimo sistemas, kad būtų užregistruojami visi šeimnininkai visoje ES. 2 galimybė yra tinkamiausia, nes ja būtų veiksmingai užtikrinamas skaidrumas ir platformų dalijimasis duomenimis apie TBN veiklą, bet regioninėms ir (arba) vietos valdžios institucijoms būtų leidžiama nuspręsti, ar reikia duomenų ir kokius duomenis jos gali gauti reikalaudamos iš šeimnininkų registruotis (šeimininkų tapatybės nustatymo ir vieneto identifikavimo duomenis).
Kokios yra įvairių suinteresuotųjų subjektų nuomonės? Kas kuriai galimybei pritaria? Visi suinteresuotieji subjektai, įskaitant gyventojų asociacijas, plačiai pritarė darnesnei valdžios institucijų ir internetinių platformų dalijimosi duomenimis sistemai ir visoje ES darnesnėms registravimo sistemoms. 4 875 iš visų 5 695 viešose konsultacijose dalyvavusių respondentų (85,6 proc.) mano, kad šias priemones reikėtų nustatyti ir (arba) kad joms reikėtų sudaryti palankesnes sąlygas ES lygmeniu. Valdžios institucijos ir internetinės platformos pabrėžė, kad, laikantis neprivalomo požiūrio, galimybės užtikrinti skaidrumą ir patobulinti dalijimosi duomenimis procesus yra ribotos. Valdžios institucijos, internetinės platformos ir šeimnininkai pritaria 2 ir 3 galimybių priemonėms. Valdžios institucijos ir šeimnininkai pritaria 2 galimybei, nes pagal ją suteikiama veiksmų laisvės valdžios institucijoms ir mažinamas registravimo prievolės poveikis šeimnininkams. Internetinės platformos pirmenybę teikia 3 galimybei, nes pagal ją būtų suderinama registravimo prievolė visoje ES ir būtų lengviau rodyti registracijos numerius bei dalytis duomenimis (tai taikoma visiems šeimnininkams visoje ES, o ne tik tam tikrose vietovėse). Nevyriausybinių organizacijų, gyventojų asociacijų ir kiti paslaugų teikėjai, pvz., viešbučiai, norėtų, kad platformos užtikrintų kuo didesnę skaidrumą ir dalytųsi kuo daugiau duomenų.
C. Tinkamiausios galimybės poveikis
Kokie bus tinkamiausios galimybės (jei jos nėra – pagrindinių galimybių) pranašumai? Internetinės platformos gaus ekonominės naudos dėl mažesnių išlaidų, susijusių su nekoordinuotų duomenų užklausų pakeitimu daug racionalesniu požiūriu, nes jį taikant sumažės reikalavimų laikymosi išlaidos ir padidės teisinis tikrumas. Apskaičiuotos internetinių platformų santaupos per penkerius metus sieks 54–115 mln. EUR. Didesnis teisinis tikrumas ir mažesnės išlaidos taip pat teiks naudą valdžios institucijoms (pradėjus taikyti naują sistemą, labai mažomis institucijų išlaidomis iš platformų bus reguliariai teikiami duomenys). Šeimnininkams bus naudingos patogesnės naudoti ir ne tokios sudėtingos registravimo sistemos. Remiantis atsargiais skaičiavimais, per pirmuosius penkerius metus nuo įgyvendinimo pradžios veiklą pradėsiantys (ir todėl šiose vietovėse registruotis turėsiantys) nauji šeimnininkai galėtų sutaupyti daugiau kaip 1 480 mln. EUR (pinigais išreikštas per registravimo procesą sutaupytas laikas). Kita netiesioginė ekonominė nauda taip pat bus teikiama platesnei rinkos dalyvių grupei (pvz., viešbučiams pravers mažesnė nesažininga konkurencija, nes valdžios institucijos galės geriau reglamentuoti ir užtikrinti TBN taisyklių vykdymą). Socialinę ir aplinkosauginę naudą daugiausia teiks geresnės valdžios institucijų galimybės valdyti turizmą ir TBN poveikį vietos bendruomenėms, aplinkai bei platesnei turizmo ekosistemai. Šia iniciatyva taip pat bus pagerinta asmens duomenų apsauga.
Kokios bus tinkamiausios galimybės (jei jos nėra – pagrindinių galimybių) įgyvendinimo išlaidos? Internetinių platformų išlaidas daugiausia sudarys vienkartinės administracinės jų IT infrastruktūros pritaikymo ir prijungimo prie vienos bendros skaitmeninės prieigos išlaidos (apskaičiuotos išlaidos vienai internetinei platformai bus apie 30 000 EUR), o apskaičiuotos metinės techninės priežiūros išlaidos bus 36 000 EUR. Remiantis šiomis hipotezėmis apskaičiuota, kad vienkartinės administracinės išlaidas sudarys iš viso apie 8,2 mln. EUR, o metinės penkerių metų techninės priežiūros išlaidas – iš viso 10 mln. EUR. Apskaičiuotos mažųjų ir labai mažų įmonių, kurios galėtų laikytis ne tokių griežtų duomenų teikimo prievolių, išlaidos per metus sieks 2 400 EUR. Šias išlaidas tikriausiai kompensuos išlaidos, kurios bus sutaupytos, nes reikės mažiau laiko praleisti tvarkant nekoordinuotas ir skirtingas dalijimosi duomenimis užklausas ir ginčijant jas teisme. Sistemą įgyvendinančios valdžios institucijos patirs vienkartinės administracinės naujos registravimo sistemos ir vienos bendros skaitmeninės prieigos pritaikymo išlaidas (apskaičiuota, kad jos sieks 3 mln. EUR). Apskaičiuotos metinės vienos valstybės narės prieglobos ir IT infrastruktūros techninės priežiūros išlaidos sieks 96 000 EUR, o visos išlaidos – 2,4 mln. EUR. Įgyvendinant sistemą regioniniu arba vietos lygmeniu, registravimo sistemos ir ryšių su viena bendra nacionaline skaitmenine prieiga išlaidas dengs atitinkamos institucijos. Remiantis mūsų skaičiavimais, galima numatyti, kad bendros vienkartinės regioninių arba vietos valdžios institucijų išlaidos sieks apie 3,6 mln. EUR, o bendros metinės prieglobos ir techninės priežiūros išlaidos – apie 4,3 mln. EUR.
Koks bus poveikis MVĮ ir konkurencingumui? Turėtų padidėti TBN rinkos segmento ir turizmo ekosistemos konkurencingumas. Tai bus naudinga

šeimininkams ir kitiems paslaugų teikėjams. Internetinės platformos, kurios dažniausiai yra MVĮ, ir šeimininkai gaus tiesioginės naudos iš racionalesnių ir automatizuotų ES dalijimosi duomenimis sistemų. Mažosios ir labai mažos internetinės platformos gaus tiesioginės naudos iš ne tokių griežtų dalijimosi duomenimis sistemų. Kiti turizmo sektoriaus dalyviai gaus netiesioginę naudą dėl didesnio skaidrumo ir nuspėjamumo. Visi dalyviai galės geriau skirstyti išteklius, tobulinti procesus, didinti savo veiklos mastą arba plėstis ir diegti inovacijas (pvz., kurti naujas paslaugas).
Ar tai turės didelį poveikį nacionaliniams biudžetams ir administravimo subjektams?
Valdžios institucijų administracinės, prieglobos ir techninės priežiūros išlaidos nurodytos pirmiau. Šias trumpalaikes išlaidas turėtų kompensuoti ilgalaikė nauda, kurią sistema dėl sutaupyto laiko ir didesnio efektyvumo suteiks valdžios institucijoms (joms bus lengviau rinkti duomenis ir užtikrinti vykdymą).
Ar bus dar koks nors didelis poveikis?
Jokio kito reikšmingo poveikio nenustatyta.
Proporcingumo principas
Priemonėmis proporcingai atsižvelgiama į tikslus. Į galimybes, dėl kurių atsiranda neproporcinga našta ir išlaidos, neatsižvelgta.
D. Tolesni veiksmai
Kada politika bus persvarstoma?
Reglamentas bus peržiūrimas atliekant vertinimą po penkerių metų nuo jo įsigaliojimo (bus nustatytas dvejų metų nuo priėmimo datos pereinamasis laikotarpis).